

Handledning till *Vickys värdshus* av Sara Paborn

Uppgifter: Introduktion av boken, gemensam läsning, funderingsfrågor, bildövning, dramaövning, skrivövning

Bokens lästnivå: 2, lättare

Målgrupp: Handledningen fungerar för ungdomar och vuxna i olika skolformer och i bokcirklar

Om boken

Vickys värdshus har funnits i hennes släkt i nästan hundra år. Förr kom många dit och åt, drack och hade roligt. Nu kommer nästan ingen. Vicky måste hitta ett sätt att få fler gäster. Kanske är folkhögskolan som byggs i skogen räddningen? Frågan är bara vad ungdomar gillar nu för tiden.

Vickys värdshus är en bok om att våga försöka när allt känns svårt. Men också om kraften i att göra saker tillsammans. Sara Paborns första lättlästa bok *Kanotklubben* kom 2023 och mottogs varmt av läsarna.

Om handledningen

Syftet med handledningen är dels att läsarna ska få en djupare förståelse för texten, dels att inspirera läsarna till eget skapande. Genom att reflektera och på olika sätt arbeta kreativt med texten kan man stimulera ökad läsglädje och läsförståelse.

Handledningen innehåller frågor för att introducera boken för deltagarna, frågor att svara på och samtala om under eller efter läsningen och frågor som rör hela bokens innehåll. På slutet finns kreativa övningar att jobba med efter läsningen. Läs boken och använd handledningen så som det passar din grupp eller läsare. Handledningen är framtagen av Jenny Friman och Åsa Söderling som arbetar som pedagoger på Kulturcentrum Skåne.

Introduktion av boken

Titta på bokens omslag och läs baksidestexten. Vad tror du boken kommer handla om? Vad heter författaren? Har du läst något annat av samma författare? Vem är det som sitter på trappan, tror du? Vad gör hon?

Frågor kopplade till varje kapitel

Vickys värdshus

1. Prata om ordet värdshus. Vad är ett värdshus? Vad tror du att skillnaden är mellan ett värdshus och en restaurang? Vilka ord kan du hitta för ställen där det serveras mat?
2. Vickys värdshus har nästan inga gäster längre. Vilka anledningar kan det finnas till det, tror du?
3. Varför tror du att pensionären Gunnar kommer och äter lunch på värdshuset varje dag?
4. En folkhögskola håller på att byggas intill Vickys hus. Vilka olika tankar tror du hon har om detta?
5. Vicky lugnar sina tankar genom att sticka. Vad brukar du göra för att slappna av?

Ut med det gamla

1. Värdshuset har gammaldags inredning. Vad tänker du på när du hör ordet gammaldags?
2. Gunnar tycker att Vicky ska servera pizza. Vilken sorts mat skulle locka dig att komma och äta?
3. Gunnar föreslår förändringar. Varför tror du att Vicky känner sig sårad då?
4. Vicky känner sig lite tveksam till alla förändringar. Hur känner du om något ska förändras? Prata tillsammans om olika typer av förändringar och hur de kan kännas.

Nya möbler

1. Vicky och Gunnar köper nya vita plaststolar för att göra värdshuset mer modernt. Hur tycker du att ett rum ska se ut för att bli mysigt?
2. Vicky verkar egentligen tycka bättre om det gamla. Varför tror du att hon gör som Gunnar säger?
3. Vicky sticker tröjor i starka färger, men hon tycker att hon inte passar i dem. Varför, tror du?

Färger och förberedelser

1. Vicky tycker att tröjornas färger ger henne energi. Vilka färger tycker du ger energi? Tycker du det finns färger som lugnar?
2. Vicky är nervös inför att öppna värdshuset med ny inredning. Vad kan göra dig nervös?
3. Vicky har först på sig sin färgstarka randiga tröja, men byter till sin vanliga grå kofta när Gunnar kommer över. Varför byter hon om, tror du?

Första kvällen

1. Hur beskriver författaren ungdomarna som kommer in på värdshuset? Leta i texten efter ord som beskriver dem på olika sätt.
2. Vicky önskar att hon hade en konstnärlig talang. Vad tycker du att Vicky verkar ha talang för? Berätta också om dina talanger!
3. Varför tror du att ungdomarna inte stannar så länge på värdshuset?

Oro i natten

1. Vicky tittar på ett foto från 70-talet och minns hur det var på och runt värdshuset då. Vilka saker minns hon? Hur luktade det, såg det ut och vad hördes? Kan du fylla på med fler sinnesintryck? Vilka dofter och ljud tror du fanns då?

2. Vicky känner det som om mönstren kommer till henne medan hon stickar. Vad tror du hon menar med det? Har du känt något liknande någon gång? Berätta!
3. Vicky pussar fotot av sina föräldrar och viskar "gör så att allt blir bra". Vad brukar du göra för att få hjälp när det är svårt?

Hoppfullt och hopplöst

1. Lördagen börjar hoppfullt och slutar hopplöst. Berätta med dina egna ord om Vickys lördag!
2. Vicky känner ansvar för värdshuset. Vad skulle hända om hon misslyckas tror du? Måste hon sälja värdshuset? Vad ska hon göra då istället? Fundera och diskutera!
3. Vicky stickar med svart garn, "lika svart som hennes inre känns". Vilken känsla tror du hon menar känns svart? Vilka känslor kopplar du ihop med andra färger, till exempel vitt, rött och grönt?
4. På Vickys mormors broderi står det: "Bekymra dig inte för morgondagen! Var dag har nog av sin egen plåga." Vad tror du att den texten betyder? Varför har Vicky den på väggen i sitt sovrum, tror du?

Goda råd

1. Två studenter från folkhögskolan kommer till Vicky med lite tips. Vad har de för idéer? Varför tror du Vicky blir så sur?
2. Har du fler förslag på hur Vickys värdshus ska kunna locka fler kunder?
3. Vicky inser att det var ett misstag att flytta bort de gamla möblerna. Varför kan det vara svårt att erkänna sina misstag?

Gäster och värme

1. Hur ser det ut på värdshuset nu? Hur är stämningen? Samla tillsammans in ord som beskriver hur det ser ut och känns där nu.
2. Det finns många olika känslor i det här kapitlet. Leta i texten efter känslor och efter hur författaren har uttryckt dem.

3. Vicky tar till slut på sig en av sina stickade tröjor och går ner till gästerna. Hur tror du hon känner sig då?

Frågor efter läsningen

1. Hur skulle du beskriva Vicky?
2. Hur skulle du beskriva Vicky och Gunnars relation?
3. Om du skulle beskriva berättelsen med endast tre ord, vilka ord skulle du då välja?

Skapande övningar

Bildövningar

- Måla en färgglad tröja, en sådan som Vicky kanske har stickat. Det kan finnas både motiv och text på den. Sätt upp alla bilder på väggen till en utställning. Gå runt och titta. Låt var och en få berätta om sina val av färger och motiv.
- Skapa en reklamskylt för Vickys Värdshus. Gör den så lockande som möjligt!

Dramaövning

- Ställ fram bord, stolar och saker som kan få scenen att likna ett värdshus. Låt en deltagare få spela värdshusets värd och en eller två spela gäster. Improvisera en kort enkel scen där gästerna kommer in och beställer något. Först ska värden vara jätteblyg. Spela sedan samma scen igen, men nu är det gästerna som är blyga. Prata om vad det blev för skillnad.

Skrivövning

- Låtsas att du är Selma som går på folkhögskolan och skriv dagbok om det första besöket på Vickys värdshus. Hur beskriver Selma detta? Vad tänker hon om Vickys ställe? Vad tänker hon om Vicky och om maten?

Gemensam bild- och skrivövning

Skapa en kokbok tillsammans i gruppen. Välj eller hitta på varsitt favoritrecept.

Skapa en bild till recepten genom att teckna, fota, måla eller skapa ett kollage. Skriv ner ingredienser och instruktioner. Sätt ihop alla recept till en kokbok. Kom överens om en titel till kokboken.